

In De Banne leven volop twijfels over warmtenet

Het stadsbestuur wil snel van het aardgas af en ziet voor meer dan de helft van Amsterdam een warmtenet als beste alternatief. Daarop komt kritiek vanuit de milieubeweging en uit buurten die als eerste aan de beurt moeten komen.

Bart van Zoelen 24 september 2020, 10:33

Zonnecollectoren kunnen energie opwekken voor het verwarmen van het water, zoals hier in Almere voor de achterliggende wijk.BEELD MICHEL WIJNBERGH/HH

De cv-ketels gaan eruit en in plaats daarvan krijgt De Banne als het aan de gemeente ligt binnen enkele jaren een warmtenet dat alle huizen verwarmt met water van 70 graden. Maar waarom eigenlijk? Bewoner Geranne

Lautenbach vraagt het zich af. “Dat soort temperaturen is gewoon niet nodig.”

Toegegeven, haar huis van eind jaren zeventig was matig geïsoleerd. Toch krijgt zij haar huis al geruime tijd goed warm met vloerverwarming. “Warmte van 30 graden. Het kan dus.” Inmiddels is in de kruipruimte extra isolatie aangebracht en op de bovenverdieping heeft ze dubbelglas laten plaatsen. Daarmee kan een warmtepomp het prima bolwerken. Lautenbach wil haar huis op die manier van het gas af halen. Voor haar geen stadswarmte.

Toch geldt het warmtenet van Vattenfall volgens de gemeente als hét alternatief om De Banne-Noord komende jaren als een van de eerste wijken van de stad van het aardgas af te halen. Zo staat het ook in de transitievisie die de gemeenteraad donderdag bespreekt. **Meer dan de helft** van Amsterdam eindigt volgens de plannen van wethouder Marieke van Doorninck (Klimaat) aan een warmtenet.

Afhankelijk

De woningcorporaties die een groot deel van De Banne verhuren, zijn een groot voorstander van het warmtenet, maar in het buurtje van 180 eengezinswoningen waar Lautenbach woont leven grote twijfels. Eenmaal aangesloten op stadsverwarming zijn de eigenaren afhankelijk van één energiebedrijf. En is het het wel zo efficiënt om hoge temperaturen over grote afstand te verplaatsen? Tot zich eventueel duurzame alternatieven als geothermie aandienen, is het warmtenet afhankelijk van verbranding van afval en biomassa. Lautenbach: “Daar willen we in de toekomst van af en dan ligt dat warmtenet daar.”

In De Banne mogen de bewoners meepraten, maar aan alles proeven ze dat de geesten rijp worden gemaakt voor het warmtenet. Het is een gevoel dat eerder al opkwam in de **Van der Pekbuurt**, een andere wijk in Noord die de gemeente snel van het gas wil halen. Het stadsbestuur wil vaart maken om in

2040 heel Amsterdam aardgasvrij te krijgen. Wordt de bewoners inderhaast het warmtenet opgedrongen?

In de transitievisie ziet de wethouder maar een kleine rol voor verwarming op basis van alleen elektriciteit, met een warmtepomp bijvoorbeeld. Het valt **Marjan Minnesma** van Urgenda ook op en dat verbaast haar.

Dochterorganisatie Thuisbaas haalt al jaren huizen van het aardgas af en dan vaak 'all electric'. Tot tevredenheid van de bewoners en met veel lagere investeringen dan tot een paar jaar geleden voor mogelijk werd gehouden.

Overdreven

Een investering van 10.000 euro is in typisch Amsterdamse etagewoningen veelal genoeg, schat Minnesma. Omdat ze van alle kanten worden omgeven door burens is niet veel extra isolatie nodig. "Dubbelglas is al genoeg." In de toekomstplaatjes van de gemeente wordt de vrees opgeworpen dat er in koude winters te weinig groene stroom zal zijn en dat het elektriciteitsnet het niet aankan als hele buurten een warmtepomp krijgen of infraroodpanelen. Maar Minnesma meent dat dit soort zorgen overdreven worden. "All electric wordt geproblematiseerd."

Anders dan bij warmtenetten verwacht ze bij de elektrische alternatieven voor aardgas nog veel innovatie waardoor ze goedkoper worden. 'All electric' sluit volgens haar ook beter aan bij de behoefte van huiseigenaren om zelf op zoek te gaan naar de oplossing die voor hun woning en het eigen stookgedrag de goedkoopste is. Veel mensen zetten vraagtekens bij de verbranding van afval en biomassa of het zit ze niet lekker dat ze vastzitten aan één energiebedrijf. "In deze tijd wil je mensen de vrijheid geven, dus dat botst."

Bestuurderslogica

Het stadsbestuur wil een grootschalige aanpak. Hele wijken moeten snel van het gas af. Het is bestuurderslogica, analyseert Minnesma. "Het lijkt

overzichtelijker om met de woningcorporaties te beginnen en een paar warmtenetten. Lange halen, snel thuis.”

Intussen lijkt ook landelijk het besef gekomen dat hele wijken tegelijk van het gas afhalen het draagvlak kan ondergraven. Wijken van het gas halen is geen doel op zich, schreef Maarten van Poelgeest deze week. Betere isolatie en een hybride warmtepomp klinken minder voortvarend, maar volgens de Amsterdamse oud-wethouder en opvolger van Diederik Samsom als uitvoerder van het Klimaatakkoord zijn ze minstens zo belangrijk. “Met als voordeel dat deze stappen door bewoners genomen worden als het hen uitkomt, bijvoorbeeld bij een verbouwing of vervanging van de cv-ketel.”